

หน่วยงานของรัฐที่เสียหายจะยื่นคำขอ
ให้หน่วยงานของรัฐด้วยกัน
“ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน” ได้หรือไม่

หน่วยงานของรัฐที่เสียหาย จะยื่นคำขอ
ให้หน่วยงานของรัฐด้วยกัน
“ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน” ได้หรือไม่

พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิด พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๑๑ วรรคหนึ่งบัญญัติว่า “ในกรณีที่ผู้เสียหายเห็นว่าหน่วยงานของรัฐต้องรับผิดตามมาตรา ๕ ผู้เสียหายจะยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐให้พิจารณาชดใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นก็ได้ ในการนี้หน่วยงานของรัฐต้องออกใบรับคำขอให้ไว้เป็นหลักฐานและพิจารณาคำขอนั้นโดยไม่ชักช้า เมื่อหน่วยงานของรัฐมีคำสั่งเช่นใดแล้วหากผู้เสียหายยังไม่พอใจในผลการวินิจฉัยของหน่วยงานของรัฐก็ให้มีสิทธิร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา (ปัจจุบันหมายถึงฟ้องคดีต่อศาลปกครอง) ได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตนได้รับแจ้งผลการวินิจฉัย” และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ข้อ ๓๒ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “ในกรณีที่ผู้เสียหายยื่นคำขอให้หน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ให้หน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นสังกัด หรือกระทรวงการคลัง ในกรณีที่เจ้าหน้าที่มิได้สังกัดหน่วยงานใด หรือหน่วยงานของรัฐแห่งใด แห่งหนึ่ง ในกรณีที่ความเสียหายเกิดจากผลการกระทำของเจ้าหน้าที่หลายหน่วยงาน รับคำขอนั้นและดำเนินการตามระเบียบนี้โดยไม่ชักช้า

กรณีหน่วยงานของรัฐยื่นคำขอให้หน่วยงานของรัฐด้วยชดใช้ค่าเสียหาย เคยมีคดีที่เทศบาลตำบลพระบุ ได้ฟ้องกรมบัญชีกลาง (ผู้ถูกฟ้องคดี) ให้ออกใบรับคำขอและพิจารณาคำขอที่เทศบาลได้ยื่นคำขอให้ชดใช้ค่าเสียหาย ตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่กรมบัญชีกลางมิได้ออกใบรับคำขอให้และมิได้พิจารณาชดใช้ค่าเสียหายแต่อย่างใด ในเรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และข้อร้องเรียนตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ กระทำละเมิดอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าทำให้เทศบาลได้รับความเสียหาย

คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ คผ ๑๒๕/๒๕๖๓ สรุปว่า “ผู้เสียหายที่จะมีสิทธิยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ หมายถึง บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่เป็นบุคคลภายนอกซึ่งได้รับความเสียหายจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ไม่หมายรวมถึงหน่วยงานของรัฐด้วยกันเอง ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นราชการส่วนท้องถิ่นและเป็นหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว อ้างว่าได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ในสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐเช่นเดียวกัน ผู้ฟ้องคดีจึงหาใช่ผู้เสียหายที่จะยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐให้พิจารณาชดใช้

ค่าเสียหายหรือค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กรณีจึงถือว่าไม่มีข้อพิพาทตามฟ้องว่าหน่วยงานของรัฐคือผู้ถูกฟ้องคดีละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรในการออกไปรับคำขอของผู้ฟ้องคดี ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา”

ดังนั้น แม้คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่าผู้เสียหายที่จะมีสิทธิยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐเพื่อให้ชดใช้ค่าเสียหาย ตามมาตรา ๑๑ หมายถึงผู้เสียหายที่เป็นบุคคลภายนอกเท่านั้น โดยไม่รวมถึงหน่วยงานของรัฐด้วยกันเองก็ตาม แต่หน่วยงานของรัฐที่เสียหายก็ยังสามารถเรียกร้องค่าเสียหายจากหน่วยงานของรัฐอื่นได้ โดยต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี พ.ศ. ๒๕๖๑

เอกสารประกอบ

๑. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี พ.ศ. ๒๕๖๑
๒. คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ คผ ๑๒๕/๒๕๖๓ (ดาวนโหลดฉบับเต็มได้ที่เว็บไซต์ของศาลปกครอง)

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี

พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยที่สมควรกำหนดให้มีหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“คดี” หมายความว่า คดีแพ่ง คดีปกครอง คดีประเภทอื่นซึ่งมิใช่คดีอาญา และคดีซึ่งต้องดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการ

“ข้อพิพาท” หมายความว่า ข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายหรือตามสัญญาระหว่างหน่วยงานของรัฐ ซึ่งต้องมีการดำเนินคดีเกี่ยวกับข้อโต้แย้งดังกล่าว

“คู่กรณี” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐซึ่งมีข้อพิพาทระหว่างกัน

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี

ข้อ ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามระเบียบนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้คณะกรรมการเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาด

หมวด ๑

คณะกรรมการ

ข้อ ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี” เรียกโดยย่อว่า “กยพ.” ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานกรรมการ

(๒) ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงยุติธรรม เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะรัฐมนตรี และอัยการสูงสุด เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีอัยการ สำนักงานการยุติการดำเนินคดีแพ่งและอนุญาโตตุลาการ เป็นกรรมการและเลขานุการ และรองอธิบดีอัยการ สำนักงานการยุติการดำเนินคดีแพ่งและอนุญาโตตุลาการ ที่อัยการสูงสุดมอบหมายจำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๖ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐ

(๒) พิจารณาชี้ขาดความเห็นแย้งกรณีอัยการสูงสุดเห็นว่าควรยุติการดำเนินคดีของหน่วยงานของรัฐ

(๓) ดำเนินการเกี่ยวกับข้อพิพาทซึ่งอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรี ตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

(๔) เสนอแนะความเห็นและแนวทางปฏิบัติในการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐ การดำเนินคดี และเรื่องที่เกี่ยวข้องต่อคณะรัฐมนตรี

(๕) เรียกให้คู่กรณี หน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง หรือบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริง จัดส่งเอกสารหรือพยานหลักฐาน จัดทำคำแปลภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย และให้ผู้เชี่ยวชาญ ทำการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐาน เพื่อประกอบการพิจารณา

(๖) วางระเบียบหรือแนวปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินการตามระเบียบนี้เป็นไปโดยรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

ข้อ ๗ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมของคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การพิจารณาชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๘ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

ให้นำความในข้อ ๗ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

ข้อ ๙ ให้สำนักงานการยุติการดำเนินคดีแพ่งและอนุญาโตตุลาการ สำนักงานอัยการสูงสุด ทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ และให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานจากคู่กรณีทุกฝ่าย เพื่อทำความเข้าใจเสนอต่ออัยการสูงสุดในการดำเนินการตามระเบียบนี้

(๒) เรียกให้คู่กรณี หน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง หรือบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริง จัดส่งเอกสารหรือพยานหลักฐาน จัดทำคำแปลภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย และให้ผู้เชี่ยวชาญ ทำการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐาน เพื่อประกอบการพิจารณา

(๓) เข้าตรวจหรือดำเนินการให้มีการตรวจสอบสถานที่ ทรัพย์สิน หรือยานพาหนะของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๔) ปฏิบัติงานธุรการ งานการประชุม และจัดทำรายงานการประชุมของคณะกรรมการ

(๕) รวบรวมและจัดทำงานวิชาการของคณะกรรมการ และศึกษาหาข้อมูลต่าง ๆ

(๖) จัดพิมพ์และเผยแพร่คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการ

(๗) ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานของคณะกรรมการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงในการดำเนินการตาม (๒) และ (๓) ให้คู่กรณีเป็นผู้ชำระตามที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด

ข้อ ๑๐ ค่าใช้จ่ายสำหรับการประชุม เบี้ยประชุม หรือค่าตอบแทนของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามระเบียบนี้ ให้เบิกจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายของสำนักงานอัยการสูงสุด

หมวด ๒

การพิจารณาข้อพิพาทเพื่อยุติการดำเนินคดีระหว่างหน่วยงานของรัฐ

ข้อ ๑๑ เมื่อมีข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐ ให้คู่กรณีฝ่ายที่เรียกร้องแจ้งข้อเรียกร้องหรือข้อโต้แย้งสิทธิไปยังคู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้อง โดยระบุให้ทราบถึงข้อเท็จจริงและข้อเรียกร้อง หากคู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องเห็นว่ามีความพยานหลักฐานว่าตนต้องรับผิดชอบและไม่ติดใจโต้แย้งในเรื่องจำนวนค่าเสียหาย ให้คู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องดำเนินการตามข้อเรียกร้องหรือชำระค่าเสียหายให้แก่คู่กรณีฝ่ายที่เรียกร้องให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ข้อพิพาทตามข้อ ๑๑ ไม่อาจยุติได้ภายในเวลาอันสมควรเนื่องจากคู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องปฏิเสธหรือไม่ยอมชำระหนี้ ให้คู่กรณีฝ่ายที่เรียกร้องเสนอข้อพิพาทไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดภายในอายุความหรือกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี เพื่อพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป

หนังสือเสนอข้อพิพาทไปยังสำนักงานอัยการสูงสุด ให้ลงนามโดยบุคคลผู้มีอำนาจกระทำการแทนของคู่กรณีฝ่ายที่เรียกร้อง ในกรณีที่มอบอำนาจให้ผู้อื่นกระทำการแทน จะต้องมียุติฐานการมอบอำนาจแสดงประกอบด้วย

เมื่อคู่กรณีฝ่ายที่เรียกร้องเสนอข้อพิพาทไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดภายในอายุความหรือกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีแล้ว ห้ามมิให้คู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องยกอายุความหรือกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีขึ้นต่อสู้ในภายหลัง

เพื่อประโยชน์ในการนับอายุความหรือกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามวรรคสาม ในกรณีที่ส่งหนังสือเสนอข้อพิพาททางไปรษณีย์ ให้กระทำโดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน และให้ถือว่าวันที่ส่งหนังสือเสนอข้อพิพาทแก่เจ้าหน้าที่ไปรษณีย์เป็นวันที่ยื่นหนังสือเสนอข้อพิพาทต่อสำนักงานอัยการสูงสุด

ให้นำความในข้อนี้มาใช้บังคับแก่กรณีที่คู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องได้ใช้สิทธิเรียกร้องแย้งด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๑๓ เมื่อสำนักงานอัยการสูงสุดได้รับหนังสือเสนอข้อพิพาทจากคู่กรณีฝ่ายที่เรียกร้องแล้ว ให้พิจารณาหนังสือแจ้งข้อเรียกร้องของคู่กรณีฝ่ายที่เรียกร้องไปยังคู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องเพื่อให้ชี้แจง แก่ข้อเรียกร้องดังกล่าว ในกรณีนี้ให้คู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องชี้แจงข้อเท็จจริงและเหตุผลว่าจะรับหรือ ปฏิเสธความรับผิดชอบที่ถูกเรียกร้องภายในระยะเวลาที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด

ในกรณีที่คู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องมิได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและเหตุผลภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าคู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องสละสิทธิในการชี้แจงข้อเท็จจริงและเหตุผล เกี่ยวกับข้อพิพาทที่ถูกเรียกร้อง และให้สำนักงานอัยการสูงสุดดำเนินการต่อไป

ข้อ ๑๔ ในการพิจารณารับข้อพิพาท ให้สำนักงานอัยการสูงสุดเปิดโอกาสให้คู่กรณีรับทราบ ข้อเท็จจริงและตรวจเอกสารอย่างเพียงพอ รวมทั้งชี้แจงและแสดงพยานหลักฐานประกอบข้ออ้างหรือข้อเถียง ของตนตามควรแก่กรณี

ข้อ ๑๕ ให้สำนักงานอัยการสูงสุดมีอำนาจที่จะไกล่เกลี่ยให้คู่กรณีได้ตกลงกัน หรือ ประนีประนอมยอมความกันในข้อพิพาท

ข้อ ๑๖ เมื่ออัยการสูงสุดได้มีคำวินิจฉัยเกี่ยวกับความรับผิดชอบตามข้อเรียกร้องในข้อพิพาท เรืองใดแล้ว ให้สำนักงานอัยการสูงสุดมีหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยให้คู่กรณีทราบ เพื่อให้คู่กรณีได้มีโอกาส เจรจากตกลงกันหรือแสดงเหตุผลโต้แย้งคำวินิจฉัยดังกล่าว และให้คู่กรณีแจ้งผลการเจรจากกลง หรือเหตุผลโต้แย้งคำวินิจฉัยภายในระยะเวลาที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด

ในกรณีที่คู่กรณีทุกฝ่ายเห็นพ้องกับคำวินิจฉัยของอัยการสูงสุด ให้คำวินิจฉัยนั้นเป็นอันยุติและ ผูกพันคู่กรณี และให้คู่กรณีถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของอัยการสูงสุดดังกล่าวต่อไป

ในกรณีที่ปรากฏว่าคู่กรณีทุกฝ่ายเห็นพ้องกับคำวินิจฉัยของอัยการสูงสุดภายในระยะเวลา ที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง หรือคู่กรณีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดได้แสดงเหตุผลโต้แย้งคำวินิจฉัยของอัยการสูงสุด แล้วแต่กรณี ให้สำนักงานอัยการสูงสุดเสนอข้อพิพาทดังกล่าวต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาชี้ขาดต่อไป

ข้อ ๑๗ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาข้อพิพาทของคู่กรณีและมีคำวินิจฉัยชี้ขาดเป็นประการใดแล้ว ให้คำวินิจฉัยชี้ขาดเป็นที่สุด และให้สำนักงานอัยการสูงสุดมีหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยชี้ขาดดังกล่าวให้คู่กรณีทราบ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการได้รับรองมติเกี่ยวกับข้อพิพาท เพื่อให้คู่กรณีถือปฏิบัติตาม คำวินิจฉัยชี้ขาดดังกล่าวต่อไป

เมื่อสำนักงานอัยการสูงสุดได้แจ้งคำวินิจฉัยชี้ขาดให้คู่กรณีทราบแล้ว หากปรากฏว่าคู่กรณี ฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการภายในเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่ ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยชี้ขาด ให้คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งมีหนังสือแจ้งให้สำนักงานอัยการสูงสุดทราบ

เมื่อสำนักงานอัยการสูงสุดได้รับแจ้งตามวรรคสองแล้ว ให้มีหนังสือแจ้งเตือนคู่กรณีฝ่ายที่ ต้องรับผิดชอบให้ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยชี้ขาดดังกล่าว หากคู่กรณีฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบยังเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตาม ให้มีหนังสือเสนอให้ประธานกรรมการมีหนังสือถึงรัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือผู้มีอำนาจกำกับหรือควบคุมดูแล หน่วยงานของรัฐแห่งนั้นเพื่อแจ้งให้คู่กรณีฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบปฏิบัติตามคำวินิจฉัยชี้ขาดดังกล่าว และหาก ยังคงเพิกเฉยอยู่อีกให้ประธานกรรมการเสนอเรื่องต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควรต่อไป

ข้อ ๑๘ ในกรณีที่คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการอาจมีผลกระทบต่อส่วนได้เสียของบุคคลภายนอกซึ่งไม่อาจยุติได้ในฝ่ายบริหาร คณะกรรมการจะไม่พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดก็ได้

ข้อ ๑๙ การทบทวนคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการจะกระทำได้เมื่อมีพยานหลักฐานใหม่อันสำคัญและไม่อาจเสนอได้ก่อนการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการ

ข้อ ๒๐ ให้สำนักงานอัยการสูงสุดจัดทำรายงานสรุปคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบทุกหกเดือน

หมวด ๓

การพิจารณาดำเนินคดีระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชน

ข้อ ๒๑ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่กับเอกชนในทางแพ่งหรือกรณีที่หน่วยงานของรัฐจำเป็นต้องใช้สิทธิทางศาล ให้ส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการซึ่งมีหน้าที่และอำนาจดำเนินคดีเรื่องนั้นโดยตรงดำเนินการ

รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ดำเนินธุรกิจการค้าหรือการบริการเป็นปกติธุระ และมีข้อพิพาทอันเกี่ยวกับธุรกิจการค้าหรือการบริการนั้น อาจดำเนินคดีเองโดยไม่ส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการดำเนินการก็ได้

ในการดำเนินการฟ้องร้องคดีทุกประเภท ให้หน่วยงานของรัฐเร่งรัดให้เจ้าหน้าที่รวบรวมพยานหลักฐานให้ครบถ้วนและรีบส่งเรื่องไปยังพนักงานอัยการก่อนครบกำหนดอายุความไม่น้อยกว่าสามเดือนเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการดำเนินการตามวรรคหนึ่งหรือรับผิดชอบดำเนินคดีเองตามวรรคสอง หน่วยงานของรัฐดังกล่าวอาจว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อช่วยดำเนินการในเรื่องนั้นด้วยก็ได้

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐมีข้อพิพาทที่มีความจำเป็นจะต้องใช้ความรู้ทางเทคนิคเฉพาะในประเด็นอันเป็นสาระสำคัญแห่งคดีหรือเป็นการดำเนินคดีในต่างประเทศ หน่วยงานของรัฐนั้นสามารถจ้างผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านดำเนินคดีได้

ข้อ ๒๒ ในกรณีที่พนักงานอัยการพิจารณาแล้วเห็นว่าคดีนั้นหน่วยงานของรัฐอยู่ในฐานะเสียเปรียบหรือการดำเนินคดีไม่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือไม่คุ้มค่า ให้แจ้งฐานะคดีและความเห็นควรยุติเรื่องให้หน่วยงานของรัฐพิจารณา หากหน่วยงานของรัฐเห็นพ้องด้วยกับความเห็นของพนักงานอัยการให้การดำเนินคดีเรื่องนั้นเป็นอันยุติ

ข้อ ๒๓ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐมีความเห็นขัดหรือแย้งกับความเห็นของพนักงานอัยการตามข้อ ๒๒ ให้แจ้งความเห็นไปยังพนักงานอัยการ และให้พนักงานอัยการส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดพิจารณา

ถ้าอัยการสูงสุดเห็นพ้องกับหน่วยงานของรัฐ ให้แจ้งพนักงานอัยการเพื่อดำเนินการต่อไป แต่หากอัยการสูงสุดเห็นแตกต่างจากความเห็นของหน่วยงานของรัฐ ให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณา

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นพ้องกับความเห็นของอัยการสูงสุด มติของคณะกรรมการผูกพันหน่วยงานของรัฐ แต่หากคณะกรรมการเห็นควรให้ดำเนินคดีต่อไป ให้อัยการสูงสุดพิจารณาดำเนินการตามมติของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการอัยการประกาศกำหนด ตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ

คดีใดจะขาดอายุความฟ้องร้อง ให้พนักงานอัยการดำเนินการฟ้องคดีภายในกำหนดอายุความ โดยไม่ต้องรอผลการวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการ

ข้อ ๒๔ ให้นำความในข้อ ๒๑ ข้อ ๒๒ และข้อ ๒๓ มาใช้บังคับกับการอุทธรณ์ ฎีกา การยื่นคำให้การ และการยื่นคำร้องอื่นใดโดยอนุโลม

ข้อ ๒๕ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐมีข้อโต้แย้งกับเอกชนเป็นคดีปกครองหรือกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตกเป็นคู่กรณีในคดีปกครอง ให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นคู่กรณีส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการซึ่งมีหน้าที่และอำนาจดำเนินคดีปกครองโดยตรงดำเนินการ เว้นแต่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นมีเจ้าหน้าที่หรือนิติกรซึ่งมีความรู้ความสามารถอยู่แล้ว และประสงค์จะดำเนินคดีเอง ก็ให้ดำเนินการได้

ให้นำความในข้อ ๒๑ ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๓ และข้อ ๒๔ มาใช้บังคับกับการดำเนินคดีปกครองโดยอนุโลม

ข้อ ๒๖ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่กับเอกชนในคดีแพ่งหรือคดีปกครองที่ต้องใช้อำนาจตุลาการในการระงับข้อพิพาทก่อนนำคดีขึ้นสู่ศาล ให้ส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการซึ่งมีหน้าที่และอำนาจดำเนินคดีในชั้นอนุญาโตตุลาการโดยตรงดำเนินการ

ให้นำความในข้อ ๒๑ ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๓ และข้อ ๒๔ มาใช้บังคับกับการดำเนินคดีในชั้นอนุญาโตตุลาการโดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๗ การพิจารณาชี้ขาดข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐ และการพิจารณาชี้ขาดการดำเนินคดีทั้งปวง ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๙ ในวันก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการตามระเบียบนี้เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาชี้ขาดต่อไป และให้ถือว่าบรรดากระบวนการพิจารณาที่พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด หรือคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้ดำเนินการ

ไว้ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ เป็นกระบวนการพิจารณาของพนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด หรือคณะกรรมการตามระเบียบนี้ด้วย แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๘ การบังคับตามคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๙ ที่ยังคงดำเนินการอยู่ในวันก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้บังคับตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

○ คำสั่ง

คำร้องที่ คผ. ๙/๒๕๖๓
คำสั่งที่ คผ. ๑๒๕/๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๒๕ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { เทศบาลตำบลพระบุ
กรมบัญชีกลาง

ผู้ฟ้องคดี

ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร (คำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา)

ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่ง ในคดีหมายเลขดำที่ ๒๓๔๓/๒๕๖๒
หมายเลขแดงที่ ๒๐๙๐/๒๕๖๒ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองกลาง)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ขก ๘๕๕๐๑/๖๒๔ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ ถึงอธิบดีกรมบัญชีกลาง ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และข้อร้องเรียน ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ชดใช้ค่าเสียหายจากการกระทำละเมิดอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควรจากกรณีดังนี้ ผู้ฟ้องคดีได้รับการจัดสรร

/จบประมาณ...

งบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวนสองโครงการ ได้แก่ ๑. โครงการซ่อมสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก รหัสทางหลวงท้องถิ่น ขก.ถ.๔๑๐๐๖ สายบ้านหัน – สะพานวิเศษจุฬา หมู่ที่ ๓ และ ๒. โครงการซ่อมสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก รหัสทางหลวงท้องถิ่น ขก.ถ.๔๑๐๐๘ บ้านพระเนาว์ – หนองทุ่งมน หมู่ที่ ๒ และในวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ได้มีประกาศประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) ทั้งสองโครงการดังกล่าว ผลการประกวดราคา สำหรับโครงการซ่อมสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก รหัสทางหลวงท้องถิ่น ขก.ถ.๔๑๐๐๖ สายบ้านหัน – สะพานวิเศษจุฬา หมู่ที่ ๓ ปรากฏว่า มีผู้มีคุณสมบัติครบถ้วน เพียง ๑ ราย คือ บริษัท ลูกหลวงเรียลคอน จำกัด เสนอราคาเป็นเงินจำนวน ๔,๓๓๙,๖๗๓.๑๖ บาท และคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา เห็นว่า เมื่อราคาของผู้เสนอราคาได้เสนอมานี้ ไม่เกินกว่าราคากลางและวงเงินงบประมาณที่มีอยู่ เห็นควรดำเนินการประกาศให้บริษัท ดังกล่าวเป็นผู้ชนะการเสนอราคา ครั้งนี้ และนายกเทศมนตรีตำบลพระบุ ได้มีประกาศลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ให้บริษัท ลูกหลวงเรียลคอน จำกัด เป็นผู้ชนะการประกวดราคา ในวงเงิน ๔,๑๙๐,๐๐๐ บาท ๒. โครงการซ่อมสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก รหัสทางหลวง ท้องถิ่น ขก.ถ.๔๑๐๐๘ บ้านพระเนาว์ – หนองทุ่งมน หมู่ที่ ๒ มีผู้มีคุณสมบัติครบถ้วน เพียง ๑ ราย คือ บริษัท ลูกหลวงเรียลคอน จำกัด เสนอราคาเป็นเงินจำนวน ๓,๓๕๙,๒๕๘.๗๘ บาท คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา เห็นว่า เมื่อราคาของผู้เสนอราคาได้เสนอมานี้ ไม่เกินกว่าราคากลางและวงเงินงบประมาณที่มีอยู่ จึงเห็นควรดำเนินการประกาศให้บริษัท ดังกล่าวเป็นผู้ชนะการเสนอราคา และนายกเทศมนตรีตำบลพระบุ ได้มีประกาศลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ให้บริษัท ลูกหลวงเรียลคอน จำกัด เป็นผู้ชนะการประกวดราคาในวงเงิน จำนวน ๓,๓๕๙,๒๕๘.๗๘ บาท ต่อมา ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทวีทรัพย์สหกิจ ซึ่งยื่นเสนอราคา และไม่ชนะการประกวดราคา ทั้งสองโครงการดังกล่าว ได้มีหนังสือ ที่ ๑/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๒ และที่ ๒/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๒ อุตธรณ์ประกาศผลการจัดซื้อจัดจ้าง ทั้งสองโครงการ โดยอ้างว่าตนเสนอราคาต่ำกว่าผู้ชนะการประกวดราคา และเงื่อนไขเรื่องเอกสารของ ผู้ควบคุมงานที่ต้องเป็นวิศวกรระดับสามัญขึ้นไป นั้น ไม่สอดคล้องกับหน่วยงานอื่นที่เคย ประกาศจัดซื้อจัดจ้าง โดยหน่วยงานอื่นกำหนดเพียงวิศวกรระดับภาคีเท่านั้น ผู้ฟ้องคดี พิจารณาอุทธรณ์แล้วเห็นว่าเหตุผลฟังไม่ขึ้น จึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๒

/รายงาน...

รายงานความเห็นไปยังคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และข้อร้องเรียน สังกัดผู้ฟ้องคดี ต่อมา เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์จาก คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และข้อร้องเรียน ทั้งสองโครงการ แจ้งว่าเอกสารที่ผู้ฟ้องคดี กำหนดเป็นเงื่อนไขให้ผู้เสนอราคาต้องยื่นในวันเสนอราคาตามที่กำหนดไว้ในเอกสาร ประกวดราคานั้น ผู้เสนอราคาสามารถนำมายื่นต่อคณะกรรมการตรวจรับงานจ้างเมื่อผู้รับจ้าง เข้าดำเนินการก่อสร้างแล้วได้ การตัดสินใจผู้เสนอราคารายผู้ร้อง (ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทวีทรัพย์สหกิจ) จึงไม่ถูกต้อง ให้ผู้ฟ้องคดีกลับไปดำเนินการในขั้นตอนการพิจารณาผลการ เสนอราคาของผู้ยื่นข้อเสนอราคาให้ถูกต้อง ภายหลังได้รับแจ้งผลการพิจารณาดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวกับโครงการทั้งสอง โดยประกาศยกเลิกประกาศรายชื่อ ผู้ชนะการเสนอราคาเดิม ตามประกาศลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๒ และคณะกรรมการ พิจารณาผลการประกวดราคาฯ เสนอความเห็นให้ประกาศให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทวีทรัพย์ สหกิจ ผู้ร้อง เป็นผู้ชนะการเสนอราคา โดยมีบริษัท ลูกหลวงเรียลคอน จำกัด เป็นผู้ได้รับ คัดเลือกเป็นลำดับที่ ๒ และเมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ล่วงพ้นระยะเวลา ให้ผู้เสนอราคายื่นอุทธรณ์ประกาศผลการประกวดราคาแล้ว ไม่มีผู้ใดอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดี จึงมีหนังสือ ที่ ขก ๘๕๕๐๑/๔๔๑ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๒ แจ้งให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทวีทรัพย์สหกิจ ซึ่งเป็นผู้ชนะการประกวดราคาเข้าทำสัญญาจ้างกับผู้ฟ้องคดีภายในเวลาที่กำหนด แต่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทวีทรัพย์สหกิจ เพิกเฉยไม่ยอมเข้าทำสัญญาภายในเวลาที่กำหนด โดยไม่แจ้งเหตุขัดข้องใดเป็นหนังสือ คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา จึงปฏิบัติ ตามข้อ ๕๕ (๓) วรรคสอง ของระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและ การบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยการเรียกผู้เสนอราคาที่ได้รับคัดเลือกลำดับถัดไปมาทำสัญญา ผู้ฟ้องคดีจึงแจ้งให้บริษัท ลูกหลวงเรียลคอน จำกัด ซึ่งเป็นผู้ได้รับคัดเลือกลำดับถัดไป มาทำสัญญา ถือว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด ทวีทรัพย์สหกิจ กระทำผิดสัญญาประกวดราคาไม่ทำสัญญากับผู้ฟ้องคดีภายในเวลาที่กำหนด เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีต้องทำสัญญาจ้างกับผู้เสนอราคา รายอื่นแทน ซึ่งมีวงเงินที่เป็นราคาจ้างที่สูงกว่าวงเงินที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทวีทรัพย์สหกิจ เสนอไว้ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายคิดเป็นมูลค่าความเสียหาย ดังนี้ ๑. โครงการซ่อมสร้าง ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก รหัสทางหลวงท้องถิ่น ขก.ถ.๔๑๐๐๖ สายบ้านหัน – สะพานวิเศษจุฬา

/หมู่ที่ ๓...

หมู่ที่ ๓ มูลค่าความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๙๖๔,๖๗๓.๑๖ บาท ๒. โครงการซ่อมสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก รหัสทางหลวงท้องถิ่น ขก.ถ.๔๑๐๐๘ บ้านพระเนาว์ – หนองทุ่งมน หมู่ที่ ๒ มูลค่าความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๖๕๙,๒๕๘.๗๘ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน ๑,๖๒๓,๙๓๑.๙๔ บาท เหตุที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทวีทรัพย์สหกิจ ไม่เข้าทำสัญญาตามกำหนดเวลาที่ผู้ฟ้องคดีกำหนด เนื่องจากคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และข้อร้องเรียนได้พิจารณาอุทธรณ์เกินกว่าระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด และเกินกำหนดระยะเวลาขึ้นราคาของผู้ฟ้องคดีได้กำหนดไว้ ๑๒๐ วัน นับแต่วันยื่นเสนอราคาในระบบอิเล็กทรอนิกส์ทั้งสองโครงการ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทวีทรัพย์สหกิจ ได้ยื่นเสนอราคาทางอิเล็กทรอนิกส์เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ขึ้นราคา ๑๒๐ วัน จะครบกำหนดในวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๒ โดยผู้ฟ้องคดีได้รายงานการพิจารณาอุทธรณ์ไปยังคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และข้อร้องเรียน เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๒ แต่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และข้อร้องเรียนกลับใช้เวลาพิจารณาอุทธรณ์กว่า ๓ เดือนคือ พิจารณาจนถึงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ผู้ฟ้องคดีจึงได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ อันเป็นการพิจารณาและแจ้งผลเกินกว่าระยะเวลาขึ้นราคาของผู้เสนอราคา ส่งผลให้เกิดความเสียหาย คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และข้อร้องเรียน จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินกำหนด ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถทำสัญญาจ้างกับห้างหุ้นส่วนจำกัด ทวีทรัพย์สหกิจ ได้ ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน ๑,๖๒๓,๙๓๑.๙๔ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดีภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ขก ๘๕๕๐๑/๖๒๔ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๒ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องออกไปรับคำขอให้แก่ผู้ฟ้องคดี แต่จนถึงวันฟ้องคดีผู้ถูกฟ้องคดียังไม่ดำเนินการแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีออกไปรับคำขอให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้บัญญัติหลักการเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ไว้

๒ กรณี ได้แก่ กรณีเจ้าหน้าที่กระทำความผิดต่อหน่วยงานของรัฐและกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดต่อผู้เสียหาย ซึ่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แบ่งออกเป็น ๒ กรณีเช่นกัน ได้แก่ กรณีที่หนึ่ง หมวด ๑ เจ้าหน้าที่กระทำความผิดต่อหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีทั้งกรณีเจ้าหน้าที่กระทำความผิดต่อหน่วยงานของรัฐที่ตนสังกัดอยู่ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๘ หรือกรณีเจ้าหน้าที่กระทำความผิดต่อหน่วยงานของรัฐอีกแห่งหนึ่งตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๙ และกรณีที่สอง หมวด ๒ เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดต่อบุคคลภายนอก ได้กำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติกรณีที่ผู้เสียหายยื่นคำขอให้หน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ไว้ในข้อ ๓๒ ถึงข้อ ๓๔ และกรณีที่ผู้เสียหายฟ้องคดีต่อศาลไว้ในข้อ ๓๕ แห่งระเบียบเดียวกัน เห็นได้ว่า ผู้เสียหายตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว จะมีสิทธิยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิดสังกัดอยู่ให้พิจารณาชดใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ตนได้ จึงหมายถึงบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่เป็นบุคคลภายนอกที่ไม่ได้รับความเสียหายจากการกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐเท่านั้น ไม่รวมถึงหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน เมื่อผู้ฟ้องคดีอ้างว่า คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และข้อร้องเรียน พิจารณาอุทธรณ์ประกาศผลการจัดซื้อจัดจ้างโครงการซ่อมสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กของผู้ฟ้องคดีล่าช้า ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ฟ้องคดีต้องทำสัญญาจ้างกับผู้เสนอราคารายอื่นซึ่งมีวงเงินที่เป็นราคาจ้างสูงกว่าเดิม จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ผู้ฟ้องคดีซึ่งมีสถานะเป็นราชการส่วนท้องถิ่นและเป็นหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้รับความเสียหายจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐแห่งหนึ่ง อันเป็นกรณีเจ้าหน้าที่กระทำความผิดต่อหน่วยงานของรัฐ มิใช่กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดต่อบุคคลภายนอกที่ผู้ฟ้องคดีจะสามารถเป็นผู้เสียหายที่จะยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐให้พิจารณาชดใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิด

/ของเจ้าหน้าที่...

ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้ ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย อันเนื่องจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่จะมีสิทธิฟ้องคดีต่อ ศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา และให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา ความว่า พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มิได้บัญญัติความหมายของคำว่าผู้เสียหายไว้แต่อย่างใด และมีได้ห้ามหน่วยงานของรัฐ ใช้สิทธิตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวไว้อย่างชัดแจ้ง คำวินิจฉัยของ ศาลปกครองชั้นต้นเป็นการตีความกฎหมายไปในทางที่ไม่ให้กฎหมายมีผลใช้บังคับได้ อย่างมีประสิทธิภาพ หากตีความเช่นนั้น หน่วยงานของรัฐที่เสียหายย่อมไม่อาจได้รับการ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายที่เกิดขึ้นได้เลย ผู้ฟ้องคดีมีฐานะเป็นนิติบุคคลตาม หลักกฎหมายมหาชน มีสิทธิและอำนาจหน้าที่ตามที่พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๑๖ บัญญัติไว้ ผู้ฟ้องคดีจึงมีสถานะเป็นบุคคลภายนอกอีกฐานะหนึ่งและเป็นผู้เสียหายที่มีสิทธิ ร้องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้ คำวินิจฉัยของศาลปกครองชั้นต้น เป็นคำวินิจฉัยที่ยังคลาดเคลื่อนในข้อกฎหมาย

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งกลับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ รับคำฟ้องไว้พิจารณา

ผู้ฟ้องคดีชี้แจงข้อเท็จจริงว่า คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นได้วินิจฉัยเกี่ยวกับ อำนาจฟ้องของผู้ฟ้องคดี คดีในลักษณะเช่นนี้ศาลปกครองสูงสุดวางแนวคำวินิจฉัยไว้แล้ว ตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๕๒๙/๒๕๕๙ ระหว่าง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลอีหล้า ผู้ฟ้องคดี กับ สำนักงานอัยการสูงสุด เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมาย กำหนดให้ต้องปฏิบัติ คดีนี้องค์การบริหารส่วนตำบลอีหล้าถูกฟ้องเป็นคดีละเมิดจากการ ประกาศให้ผู้เข้าประกวดราคารายอื่นชนะการประกวดราคาจ้างก่อสร้างสะพานโดยไม่ชอบ

/ด้วยกฎหมาย...

ด้วยกฎหมาย ทำให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ถนนมรณัม ซึ่งเป็นผู้ยื่นของประกวดราคาในราคาต่ำสุด ได้รับความเสียหาย ต่อมา ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ได้มีคำพิพากษาให้องค์การบริหารส่วนตำบล อีหล้าชำระเงินพร้อมดอกเบี้ย หลังจากนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลอีหล้า ได้มีหนังสือแจ้ง ขอให้พนักงานอัยการของสำนักงานอัยการจังหวัดศรีสะเกษ ยื่นฎีกา แต่ได้รับแจ้งว่า พนักงานอัยการผู้รับผิดชอบคนเดิมได้ย้ายไปรับราชการที่จังหวัดอื่นโดยมิได้ทำบัญชีส่งมอบ สำนวนคดีนี้ เป็นเหตุให้ล่วงเลยระยะเวลายื่นฎีกา คดีจึงถึงที่สุด นายกองคการบริหาร ส่วนตำบลอีหล้า จึงนำคดีฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น และศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษา ให้สำนักงานอัยการสูงสุดชดเช้ค่าสินไหมทดแทนแก่องค์การบริหารส่วนตำบลอีหล้า

ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้วเห็นว่า มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ บัญญัติว่า ศาลปกครองมีอำนาจ พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งในเรื่องดังต่อไปนี้ (๑)... (๒) คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่ หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้อง ปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ประกอบกับมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติ ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ บัญญัติว่า “หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วน ภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา และให้หมายความรวมถึงหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นหน่วยงานของรัฐ ตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย และมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว บัญญัติว่า ในกรณีที่ผู้เสียหายเห็นว่า หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดตามมาตรา ๕ ผู้เสียหายจะยื่นคำขอต่อ หน่วยงานของรัฐให้พิจารณาชดเช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดแก่ตนก็ได้ ในการนี้หน่วยงานของรัฐต้องออกใบรับคำขอให้ไว้เป็นหลักฐานและพิจารณาคำขอนั้นโดยไม่ชักช้า เมื่อหน่วยงานของรัฐมีคำสั่งเช่นใดแล้วหากผู้เสียหายยังไม่พอใจในผลการวินิจฉัยของ หน่วยงานของรัฐก็ให้มีสิทธิร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ตามกฎหมายว่าด้วย คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตนได้รับแจ้งผลการวินิจฉัย เห็นได้ว่า พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้บัญญัติหลักการเกี่ยวกับ

/ความรับผิด...

ความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ไว้ ๒ กรณี ได้แก่ กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ และกรณีที่เจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อผู้ได้รับความเสียหายที่เป็นบุคคลภายนอก ทั้งนี้ หลักเกณฑ์การยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดสังกัดอยู่ให้พิจารณาชดเชยค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ตนตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ผู้เสียหายที่จะมีสิทธิยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐ นั้นหมายถึง บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่เป็นบุคคลภายนอกที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐเท่านั้น ไม่หมายรวมถึงหน่วยงานของรัฐด้วยกันเองตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และข้อร้องเรียนสังกัดผู้ถูกฟ้องคดี พิจารณาอุทธรณ์ประกาศผลการจัดซื้อจัดจ้างโครงการซ่อมสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กของผู้ฟ้องคดีล่าช้า ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ฟ้องคดีต้องทำสัญญาจ้างกับผู้เสนอราคารายอื่นซึ่งมีวงเงินค่าจ้างสูงกว่าเดิม ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ ถึงผู้ถูกฟ้องคดี เพื่อขอให้พิจารณาชดเชยค่าเสียหายจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าว ตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ออกไปรับคำขอให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้น ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีออกไปรับคำขอดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดี เห็นว่า เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นราชการส่วนท้องถิ่นและเป็นหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว อ้างว่าได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ในสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐเช่นเดียวกัน และข้อพิพาทอันเกิดจากการที่เจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ ผู้ฟ้องคดีจึงหาใช่ผู้เสียหายที่จะยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐให้พิจารณาชดเชยค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กรณีจึงไม่มีข้อพิพาทที่จะเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ส่วนแนวคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดง

/ที่ อ. ๕๒๙/๒๕๕๙...

ที่ อ. ๕๒๙/๒๕๕๙ ที่ผู้ฟ้องคดีอ้างต่อศาลนั้น เห็นว่า คดีดังกล่าวมีข้อเท็จจริงที่แตกต่าง
กันกับข้อเท็จจริงตามคำฟ้องคดีนี้

การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา และให้จำหน่ายคดี
ออกจากสารบบความ นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

จึงมีคำสั่งยืนตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น

นายประสิทธิ์ศักดิ์ มีลาม

ประธานแผนกคดีละเมิดและความรับผิดอย่างอื่น
ในศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายวรารุช ศิริยุทธ์วัฒนา

รองประธานศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการหัวหน้าคณะ

นายสุชาติ มงคลเลิศพล

ประธานแผนกคดีบริหารราชการแผ่นดินในศาลปกครองสูงสุด

นายพรชัย มนัสศิริเพ็ญ

ประธานแผนกคดีสิ่งแวดล้อมในศาลปกครองสูงสุด

นายสมรรถชัย วิชาลาภรณ์

ประธานแผนกคดีบริหารงานบุคคลในศาลปกครองสูงสุด

